pri.⁊ postli.reuer.l.v.ff.de reg.iur.seruitus.recuperat ergo iura sua q̄si iure postliminij:ut.xvi.q.i.prima actione.vij.q.i.pastoralis.insti.qui.modis ius pa.po.sol.§.si ab hostibus.

a ¶ Consulendum,ad idem.j.de cle.egro.c.vno.

b ¶ Ordinari.i.aliter prouidēdo:vel forte visitatorē dando:vt.j.c.pro.

¶ Ecclesie. Sunt duo dicta.scdʒ ibi huiusmodi quoqʒ.Et p̄ma pars facit tria.p̄mo ponit dictum.scdo excep̄tionē ibi nisi.tertio il-laʒ limitat ibi:tūc.h.d.

c ¶ Cathedrali.opiniones erant olim qs possit visitatorem dare cathedrali ecclesie.itē an visitator posset cōferre beneficia:vtrūqʒ hoꝝ determinat hic papa:ortū hʒ p̄mū dictū huius decre.ex his q̄ no.lri.di.qm̄ festus:⁊ per inno.⁊ hosti.s.ut ec.bene.ut nostrū scdm̄ ex his q̄ no.lri.di.obitum.

d Vacanti.ideʒ in qua si vacante:ut.s.pri.

e ¶ Visitator.ideʒ quod administrator:d quo.lri.distin.cathinen.⁊.c.qm̄ festus.

f ¶ Pontifice.cuius interest ecclesiaꝝ necessitatibus puidere.s.c.pri.

g ¶ Non pōt.hoc p̄cise tenebat Jo.in p̄dicto.c.qm̄ fest⁹.bar.brix.⁊ hu.ibi ɔtra tenebāt.s.ꝙ archiepiscop⁹ hoc poterat sicut ⁊ p̄s es dat curatoreʒ:insti.de cura.§.vlt.⁊ qꝛ probibitum non reperiebatur.Lau.idē dicebat:tamen dicebat clericoꝝ requirendū consensū.Inno.⁊ host.ut ec.bene.c.vno.distinguebant ut hic.s.ꝙ ali⁹ q̄ papa sine cāe cognitione ⁊ vocatis his q vocandi erant.s.capitulo nō poterat visitatorem dare:⁊ est rō:qa archiepiscopus nō pōt tollere ius suū capitulo sine cā:qd̄ est ꝙ ad ipsos vacante sede ptineat administratio spiritualiū ⁊ tēporaliū.s.c.pri.cū cōcor.ibi signa tis.papa aūt ex ptātis sue plenitudīe hoc bñ pōt:d cōces.p̄bē.proposuit.

prouidere necessitatibus sup hoc per ipsum capitulum quācito commode poterit consulendum[a] aliud contigerit ordinari[b].

Idem.

¶ Ecclesie cathedrali vacanti solus papa visitationeʒ deputat nisi archiepiscopus ꝓpter neglig̃ētiaʒ vel dolosam capituli administrationē cū cause cognitione deputaret hoc.d.primo.Visitator ecclesie vacantis ab inferiore a papa deputatus tēporalia ⁊ spiritualia administrat excepta beneficioꝝ collatione ad ep̄m pertinēte.h.d.so.Do.

Ecclesie cathedrali[c] vacāti[d] visitator[e] ab alio q̄ a Ro.pō[f].deputari non pōt[g]. Nisi forte capitulum i spiritualibus ⁊ tēporalibus negligenter[h] aut perperaʒ[i] administret. Tunc enim archiepiscopus ob negligentiam vel maliciaʒ capituli eo vocato[k] causeqʒ super hoc cognitione p̄missa[l] visitatorem seu administratorem eideʒ ecclesie licite poterit d̄putare. Huiusmodi[m] quoqʒ visitator quāquā spiritualiū ⁊ tēporalium administrationem legitimā[n] censeatur habere:beneficia tamen que ad collationem pertinēt episcopi[o] conferre nō pōt[p]:si ab alio[q] q̄ Ro.pon.fuerit deputatus[r].

Rubrica De temporibus ordinationū ⁊ qualitate ordinandorum.

Clemens.iiij.

¶ Episcopus italie vltramontanum non ordinet:nisi de speciali licētia pape vel per patētes lr̄as epi sui cōtinentes iustā cām quare nolit vel non possit illum ordinare:si secus factum fuerit ordinans punietur pena condigna:⁊ ordinat⁹ manebit suspensus:ita ꝙ etiā a penitentiarijs pape sine ipsius sp̄ali licentia absolui non poterit.Jo.an.

Epe[s] contingit ꝙ nonnulli clerici[t] vinculo excōicationis[v] astricti:aut apostate[x]:seu irregulares[y] vel alias ordinū sacroꝝ susceptione indigni suā patriam[z] in qua de his habetur notitia[&] fugientes[?] se i remotis partibus faciūt ad huiusmōi[ꝝ] ordies ꝓmoueri. Nos igitur volentes animarū ipsorum periculis obuiare:statuim⁹:vt nullus episcopoꝝ[a] italie[b] decetero aliquem vltramōtanū clericuʒ[c] ordinare p̄sumat:nisi a nobis sp̄alem licētiaʒ habeat:uel ab episcopo de cui⁹ dioceſi traxit originē ordinandus:vel in cuius dioc.beneficiat⁹ existit[d]:per eius patētes lr̄as[e] causā rōnabilem cōtinētes:quare ipsum nolit aut nequeat ordinare. Eos vero quos contra p̄missa contigerit ordiari:manere volum⁹ absqʒ spe[f] dispensationis super hoc a se.apo.obtinende suspensos[g]:ac ordinantes penitentia condigna puniri. Omnib⁹ nostris penitentiarijs inhibentes districte:ne absqʒ licentia nr̄a sp̄ali[h] cum taliter ordinatis dispensent:vel suas eis tradant lr̄as per quas cuʒ ipsis debe-

h ¶ Negligenter.ecce primum casum.

i ¶ Aut pperā.ecce scdm̄.No.hic eqparari negligentiā ⁊ d̄lictū alibi dif ferūt.s.de elec.si cōpromissarius ꝓ vtraqʒ pte.co.ti.q̄q̄.Jo.an.

k ¶ Vocato.sunt enim vocandi:qꝛ eoꝝ interest.s.de offi.archi.ad hoc.d tem.ɔ.si archiepiscopus.⁊ quomodo intersit.s.viri.

l ¶ Premissa.qd̄ si nō fiat.dico visitatoris dationē nō valere:ad qd̄.s.co.li.de elec.q̄uis.⁊.c.puida.sufficit.n.legislatoreʒ aliqd ꝓhibuisse:⁊ si non adiicit qd̄ ɔ̄factū fuerit.nō valere.C.de legi.nō dubium.

m ¶ Huiusmodi.s.datus ecclesie cathedrali.

n ¶ Legitimā.lri.di.cathinen.⁊.c.qm̄.⁊.s.de ele.cū nobis oli.i fi.fi.n.sequiṫ q̄ hʒ administrationē legitimā:ergo bñficia ɔfert vide instātiā in .c.vacāte sede.s.ne se.vacā.illa.⁊ sufficit dare istātiā.ut.i.q.i.sic̄ vrgeri

o ¶ Episcopi.solius alias illa cū capitulo confert:qd̄ dic ut.j.ne se.va.c.vno.⁊ de reg.c.vlt.

p ¶ Nō pōt.sup hoc vide qd̄ no.d ma.et obe.c.cum olim.Scire debes ꝙ Jo.⁊ hu.tenebāt ɔ̄rium:dicebant.n.in difficile ꝙ visitator poterat beneficia ɔferre.⁊ hoc no.lri.di.obitū.Lau.ɔ̄.opi.ergo lau.v̄a in visitatore dato ab alio q̄ a papa:p̄ma in visitatore a papa dato:dʒ enī ꝓpter ampliorē dātis p̄rogatiuā ampliore fungi ptāte:ad hoc.j.de p̄bē.si a sede.sicut ⁊ delegat⁹ a papa subdelegatum dat ab alio nō.C.de iudi.a iudice de of.dele.pastoralis.⁊.c.vlt.ad idē.j.de prebē.hi qui.

q ¶ Ab alio.puta archiep̄o in casibus supradictis:vel a capitulo si alicui cōmitterent vices:ille diceretur visitator.

r ¶ Deputatus.ille ergo bene hoc poterit:qꝛ oīa potest que electus.s.eo.li.de elec.is cui.Jo.an.

Epe contingit. Primo ponit cōstitutiōis cām impulsiuam Secundo statuit ibi:nos igitur.Tertio transgressores punit ibi eos vero.Quarto ad penā inhibitoriam addit ibi:omnibus.Do.

s ¶ Sepe.fuit igitur prouidendū.s.de appel.sepe.s.de elec.qa sepe.j.de resti.spo.frequēs.ff.de legi.nā ad ea.

t ¶ Clerici.no.ꝓ his que.j.dicam.

u ¶ Excōicanōis.de talib⁹ in excōicatiōe maiori ordinatis:dic vt.s.de sen.excō.cū illoꝝ.⁊ distingue inter regulares ⁊ seculares:⁊ inter sciētes ⁊ ignorātes ius uel factum:ut ibi.

x ¶ Apostate.qui excōicati non sunt:d hoc.xxiij.di.si qs.s.de vit.⁊ ho.cle.si quis de apo.c..iij.nisi i casu.c.ut piculosa.j.ne cle.uel mo.ut piculosa.qui autē i apostasia recipit sacrū ordinē et si religiosus sit ñ dispensat cū eo p aliū q̄ per papā.s.de apo.c.vlti.qd̄ itellige si uera erat apostasia:p id qd̄ habes.s.e.c.ex parte.⁊ ibi no.apostate āt infames sunt.vi.q.i.infames.⁊.iij.q.iiij.si quis a suo ⁊ sic nō ꝓmouendi.xxiiij.di.qm̄.

y ¶ Irregulares.siue ex crimine siue ex defectu puta bigamia illegitimitate corporis vitio uel alio defectu.Jo.an.

z ¶ Patriā.d qua inquirere dʒ examinās ordinādos.xxiiij.distin.qm̄.ꝓp patriā et natiuitateʒ carnis vel vilis emi solet mancipiū.ff.de edil.edic.qd̄ si nolit.§.si mācipia.ɔ̄.s.de iudi.cuʒ d̄putati.Sol.nō loqtur in ordināndo q subtiliter examinandus ē.vt.s.de pur.ca.constitutus.

& ¶ Notitia.⁊ id in his fieri dʒ examiatio.s.de elec.postq̄.cuʒ suis concor.

? ¶ Fugiētes.xix.q.ij.due sūt.

ꝝ ¶ Huiusmodi.s.sacros.

a ¶ Episcopoꝝ.abbates etiā ordies conferūt.lxix.dis.qm̄ videmus.s.d eta.⁊ q̄.c.cū ɔtigat.sed talib⁹ cōferre nō possunt:ꝙ dic:vt.j.d puil.abbates.in.fi.⁊ p̄sbyteri cōferunt psalmistatū vt.xxiij.di.psalmista.

b ¶ Italie.qd econuerso si ep̄s vltramōtan⁹ ordiet italicū:non videṫ hec decre.locū hr̄e:qꝛ penalis ē:⁊ sic restringēda ⁊ sic ꝓpriū nō excedit casum.s.e.li.d elec.statutuʒ.de pe.di.i.pene.In ɔ̄riū vr̄ cū per oīa sit eadeʒ rō utrobiqʒ.ergo idem ius.nec vr̄ ista ampliatio vel extēsio s̄m ea que vides.s.de elec.si postq̄.ubi constitutio illa cupiētes.lʒ penalis locū habere declaratur i ꝓuisionib⁹ ⁊ appellationibus ⁊ ɔfirmatiōib⁹:de qbus ibi cautū nō erat:ad hoc.ff.de v̄b.ob.l.a ticio.vbi.n.ē eadē rō ⁊ penitus oīmoda similitudo:nō ꝓprie dicim⁹ extēdere.ff.ad.l.iulia.de adulte.l.si postulauerit.§.idē.ff.de eden.quedā.§.numularios:tūc enī pene dicūtur extēdi:qn̄ ad casum nō oīno similē extēdunṫ:⁊ sic itelligūtur ɔ̄ria:facit ad hanc q̄stioneʒ:qd̄ no.moderni ⁊ host.p̄cipue.s.de elec.nihil.⁊ guil.⁊ gar.c.ti.auaritie.dubitādo credo p primā rōnē ꝙ hec decre.i italicis vltra mōtes ordīatis locū hēat.⁊ pōt eē rō:qꝛ vltramontan⁹ citra mōtes existens hʒ duo remedia:vt cito mittat ad ꝓpriū ep̄m.uel ad papā saltē q sibi vicinus est:licētiaʒ postulet:qd̄ nō sic facile pōt italicus vltra mōtes existēs:habeāt ergo in hoc casu locū antiqua ⁊ moderna iura:istud aūt suum scriptum casum nō excedat.

c ¶ Clericū.qd dices si laicū ordinet i clericū:vr̄ ꝙ tūc locū nō hēat p iura gl.ꝓxi.allegata:⁊ ad hoc.s.in p̄n.decre.Sed ɔ̄.j.c.vlti.cū suis ɔcor.⁊ eadem est rō vtrobiqʒ.ergo idē ius erit.Sol.credo per vltimo dicta ⁊ de laico i clericū ordīato hāc ɔstitutionē itelligi:⁊ facit qd̄ dicā.j.c.pri.⁊ litterā lege punctādo post vltramōtanū ⁊ ñ post clericū:⁊ sic tūc veꝝ itellectū habebis:⁊ lʒ proemiū d sacris loqtur:cōstitutio generaliter loqtur:uel dicūtur hic sacri ordines large ut cōp̄hēdanṫ minores:sic.s.de biga.c.i.de hoc.xxxij.di.in sūma.alij contra.

d ¶ Existit.subau.ul' vbi hʒ domiciliū:lʒ alibi natus fuerit.j.c.cū nullus.i.fi.nisi dicere velis hoc sp̄ale i hoc casu:qd̄ credo veꝝ:⁊ lʒ alias videā vnū ius suppleri p aliud:ut.s.de elec.is cui tñ istud nō credo suppleri per illud:alias facilimū erit vltramontano infami se facere ordinari:qd̄ vetat hec constitutio.

e ¶ Litteras.h no.duo sp̄alia p̄mo casu i quo scriptura reqriṫ:⁊ hēs de h.s.d ꝓba.tertio.⁊ dixi.j.de cēn.c.i.scdo ꝙ nō sufficit lr̄a:nisi exprimaṫ cā:⁊ ē si.j.de sen.ex.cū medicinalis.

f ¶ Spe.si.s.de elec.c.i.in fi.ep̄s ergo sup executione secum poterit dispensare:ut olim poterat.ix.q.ij.lugdun̄.

g ¶ Suspēsos.i casu isto celebrās irregularitatē icurrit:⁊ de hoc dicam.j.c.pr.

h ¶ Sp̄ali.sic.j.de offi.vica.c.ij.⁊.iij.j.de pe.⁊ re.c.ij.de reg.iur.in generali

a ¶ Dispēsari.qđ enī p se nō possunt nec p alios poterūt vt.s.li.vi.di.sicut.xxiij.q.vlti.his a qbus.sicut ecōuerso.j.de reg.iur.pōt qs.et ibi plene dixi.

H Os qui. Tria facit.pmo punit ordinātē.secūdo rectificat penas ordinantis ibi. his q̄.Tertio licētiat clericos ordinādos ibi:clerici.Jo.

b ¶ Eos qui.generaliter loquitur ut comprehendat quibus competit ordinare de priuil.q2 circa.

c ¶ Clericos.de laicis dic vt.j.c.vltimo.

d ¶ Parochie.i.dioc.ix.q.ij.lugdun̄.quandoqz econuerso d pecul.cle.c.ij.

e ¶ Aliene.i.nō sue:siue sit proxima siue remota.ix.q.ij.c.i.& c.episcopū.lxxi.di.per totum.s.eo.ꝙ trāslationem.

f ¶ Licentia.quam qs dare possit dicitur.j.c.proxi.

g ¶ Scienter.sed nunqd scire psumetur vel ignorare: videtur ꝙ ignorare.ff.de proba.l.verius.j.d reg.iur.presumitur dic ꝙ presumitur sciens: nisi probet ignorantiam:ad hoc.s.de elec.inotuit.ibi nec probare cogimus &c.quia quēlibet ordinādum scrutari tenetur: vt.xxiij.distinctōe quia episcop⁹.xxiij.di.quando.videtur autem ad eam probandam sufficere iuramentū:vt.s.de elec.vt circa.&.c.nulli.& licz per alios examinet ex sua negligentia corū culpa sibi imputabitur:ad hoc de simo.in tantum.

h ¶ Affectata.equipollent ergo scientia & affectata ignorantia d clan.despon.cum inhibitio & dicitur affectata ex quo scire potuit:sz noluit immo dissimulauit C.de ince.& inuti.nup.l.qui z.& dico ꝙ si iurauit se ignorare: vt dixi in proxi.glo.altera pars habebit necesse probare scientiā vel affectatam ignorantiam & pbabitur hoc per argumenta uel coniecturas probabiles.s.d renunci.c.ij.c.li.

at dispensari[a]. G Regorius.x.in generali concilio lugdun̄.

¶ Qui scienter ordinauerunt clericum alienum per annum a collatione ordinū sunt suspensi: & postquam suspensio fuerit manifesta poterunt subditi sine ipsorum licētia a vicinis episcopis ordinari. Joan.an.

E Os qui[b] clericos[c] parochie[d] aliene[e] absqz superioris ordinandorum licentia[f] scienter[g] seu affectata[h] ignorantia vel quocunque alio figmento[i] quesito presumpserint ordinare[k]: per annum[l] a collatione ordinum[m] decernimus eē suspensos. ¶ His que iura statuunt[n] contra taliter[o] ordinatos in suo robore duraturis ¶ Clericis quoqz parochie taliter suspensorum post quam eorum suspensio fuerit manifesta[p] absqz ipsorum etiam licentia[q] interim[r] recipiendi ordines ab aliis vicinis[s] episcopis: alias tamen canonice[t] liberaz concedim⁹ facultatem.

B Onifacius.viii.

¶ Episcopus originis domicilij vel ecclesiastici beneficij commendaticias ad ordines dare potest: inferiores prelati non nisi ex priuilegio: nec officiales episcoporum. sed hi qui habent administrationem spiritualium illa bene concedunt: & possunt episcopi ordinare priores prioratuum non exemptorum & ipsorum socios quādiu morantur in illis:licet inde non fuerit oriundi. Jo.an.

C Um nullus[u] clericum[x] parochie[y] aliene preter superioris ipsius licentiam debeat ordinare[z]: superior itelligitur i hoc[&] casu episcopus[?] de cuius diocesi est is qui ad ordines[z] promoueri desiderat oriundus[a]:seu in cuius diocesi beneficium obtinet ecclesiasticuz[b] seu habet:licet alibi natus fuerit domicilium[c] in eadem[d]. ¶ Inferiores quoqz prelati[e] religosi vel alij nisi eis ꝙ suos clericos aut subditos[f] possint a quo voluerint episcopo[g] facere ordinari a sede apostolica specialiter sit indultum[h]: vel officiales episcopi: cuz ad hoc se ipsius officium non extendat[i] huiusmodi nequeunt licentiam impartiri. ¶ Episcopo[k] autem in remotis[l] agente ipsius in spiritualibus vicarius generalis vel sede vacante capitulum[m] seu is[n] ad quez tunc temporis administratio spiritualium noscitur pertinere: dare possunt licentiam ordinandi. ¶ Religiosi[o] vero suis superiorib⁹ i nō exemptis pioratibus deputati prio

i ¶ Figmēto.s.de elec.auaritie.vel q2 forte dixit scholaris est quez bene ordinare possum vel fingit licentiam datam fuisse: vel dicit episcopum ordinandi amicuz suum:ita ꝙ bene habebit ratam.ix.q.ij.lugdun̄.vel scire dissimulauit lras dimissorias surrepticias esse:ut ibi no.Hug.vel in fraudē constitutionis hui⁹ aliquē in suū familiarē recepit: vel ei beneficium cōtulit.hec & similia sunt figmēta

k ¶ Ordinare.etiam ad primā tonsurā.lxxi.di.primatus.de eta.& qualita.cum contingat.quod dic:vt.j.eo.c.vlti.

l ¶ Per annū.cōtinuū.s.de elec.prouida.no.ius nouum:q2 oliz certa pēa cōtra tales non fuerat statuta sm quosdā:sed sm guil.hic mitigaẽ pena.quia oliz per annū a celebratione misse suspēsus erat.deponi debebat:vt.ix.q.ij.nullum.puniūtur ergo i quo peccauerūt.i.q.i.si qs.s.de his q̄ si.a.ma.par.c.quesiuit.

m ¶ Ordinū.oīum sm guil.& gar.& per hāc litterā.s.eo.vel nō est compos vbi puniẽ in collatione oīum ordinū:qui in diaconatu peccauit:& si papa voluisset eū tm̄ illo quē cōtulit priuari expressisset:vt.s.eo.lras.&.c.vlti.nec de iure frui dbet maioribus q minorib⁹ caret.ff.de ser.expor.cui pacto.& de or.ab epi.c.i.

n ¶ Statuunt.ꝙ.s.ordiatio rata nō habeatur quo ad executionē.ix.q.ij.p totū.lxxi.di.c.i.quedā iura dicunt eos deponendos.vij.q.i.cp̄s in diocesi.sed nūqd suspensus est sic ordinatus ab executione: vel an habet executionem nisi interdicatur:& videtur ꝙ necessarium sit interdictum.s.eo.tit.ꝙ translationem.ibi interdicta est &c.ad idem de offi.archidi.significasti.Sed contra sicut nō tenet sententia data a non suo iudice:sic nec ordinatio:ut.lxx.di.neminem.lxxi.di.per totum.Solu.dicas illum suspensum ipso iure:sed non illa suspensione q̄ irregularitatē inducat.sed suspendendū illa:vt in decre.quod translationez sm Host.Guil.& gar.vnde & in forma dispēsationis que talibus datur ab apo.se.dicitur ipso ab ordinū executione suspenso:lz igitur suspensi sint a iure.nihilomin⁹ & ab homine suspendentur:& est verum nisi in casu.s.c.pri.

o ¶ Taliter.quia.s.ordinauerunt clericos aliene diocesis:& per hoc dico ꝙ sec⁹ erit in aliis casibus in quibus hoc non inuenitur expressum.ad hoc.s.tit.pri.c.i.de conces.preben.q2 supra de elec.suffraganeis.

p ¶ Manifesta.per euidentiā facti.s.de cohabi.cleri.c.vlti.vel q2 est iuris notorium.vt.j.eo.ti.vestra.s.de vbo.sig.cum olim.alias in dubio a pprio prelato non recedent.viij.q.iiij.nōne.Jo.an.

q ¶ Licentia.qđ enim a iure concessum est:vlterius nō est necesse a iudice postulari.ff.de ɔdi.insti.l.q̄ sub ɔditione.§.vl.C.d thesauris.li.x.l.vna.Jo.an.

r ¶ Interim.s.anno suspensionis durante.

s ¶ Vicinis episcopis.in sua diocesi.q2 nō itrabunt absqz sua licentia parochiani suspensi: vt credo sm Guil.

t ¶ Canonice.scilicet precedente debita examinatione & scrutinio & temporibus debitis.s.eodem.ti.de eo.& modo debito.s.non furtiue: vel per saltū vel plures sacros codē die vel duobus continuato ieiunio.s.eo.lras.&.c.dilectus.

C Um nullus. Sunt quattuor ptes que patent per.§.Et dtermiat notata per hostien.in summa hui⁹.§.a quo in prin.& per Inno.de cle.peg.super rubrica allegatum.s.c.i.Jo.

u ¶ Nullus generaliter loquitur: vt dixi.s.cap.proximo.

x ¶ Clericum.vel laicuz.j.c.proxi.

y ¶ Parochie.i.dioce.

z ¶ Ordinare.s.c.prox.cum suis concor.

& ¶ Hoc casu.s.in danda tali licentia: hoc dixi q2 multis aliis modis.dicitur quis subditus alterius:& d eius foro: qđ dic vt.s.de for.cōpe.c.vlti.&.ff.de iudic.heres absens.§.i.

? ¶ Episcopus.ergo nō iferior ut.j.§.p.& ē si.s.d ele.cū ex eo.

z ¶ Ordines.quoscūqz minores vel sacros.

a ¶ Oriūdus.dicitur.n.quis ibi domicilium retinere vnde oriundus ē.ff.de sena.l.pe.

b ¶ Ecclesiasticū.ad differentiam alterius beneficij vel prouentus secularis & alia ecclesiastica beneficia sine institutione canonica obtineri nō possunt:vt.j.de reg.iu.c.i.cū suis cōcor.& intelligo siue istud sit beneficium ppter quod ordinē recepit.siue nō cū generaliter:& nō distinguēdo loquatur.vnde nec distinguere debeo.ij.q.vi.cōsuluisti.s.de trāsla.inter corporalia.

c ¶ Domiciliū.pōt quis habere domiciliū in pluribus locis.ff.ad municipa.l.assumptio.§.viris prudentibus de fo.cōpe.ex parte.b.s.de rescri.dilectus.ij.ꝙ verum est:si in vtroqz se equaliter collocauit:vt ibi &.j.d sepul.c.ij.alias ibi dicetur habere domicilium: vbi maiorem partem rerum suarum habet.ff.ad muni.eius.§.vlti.C.vbi se.vel cla.seruatores.alias sola domus possessio:que in ciuitate alia comparatur:domicilium non facit.ff.ad muni.libertus.§.sola.

d ¶ In eadē.subaudi.vel dn̄s papa.s.c.i.&.j.§.pri.ipse enī ordinari⁹ ē singulorum.ix.q.iij.cuncta per mundū.& roma cōis est patria.ff.ad muni.roma.& ibi potest quilibet conueniri:vt.s.de fo.cōpe.c.vlti.

e ¶ Prelati.puta abbates archipresbyteri vel archidiaconi:& habebas d his.s.de offi.archi.significasti.dicit enim canon litteras episcopi necessarias & nō inferioris.lxxi.di.extraneos.

f ¶ Subditos.laicos.

g ¶ Epo.dū tā catholico:& habes de hoc puile.s.de pseri.veniens.

h ¶ Indultū.subau.uel nisi habeant ex ɔsuetudie pscripta vz h facere possint:in h enī casu bn̄ valet ɔsuetudo sm Jo.q h not.ix.q.ij.cp̄is.& facit qđ no.her.s.de of.archi.significasti.nec eniz ɔsuetudo reuocatur per nouam constitutionem.s.de consti.c.i.eo.li.

i ¶ Extēdat.nisi habeat spāle mādatū ad hoc:vt.j.de of.vi.c.ij.&.iii.

k ¶ Epo.super hoc vide qđ no.her.& moderni de offi.archi.significasti.

l ¶ Remotis.quē locū dices remotū:dicunt qdā de citra ad vltra mōtes p decre.s.de ele.nihil.sz h est falsuz: ꝙ solū talis locus dicaẽ remotus: q2 aliđ ē dicere valde remoti vt ibi:& aliud remoti:ut h:sicut aliud ē dicere cautio q2 tūc itelligiẽ nuda cautio.vt.C.de vb.si.sancim⁹.& aliđ sufficiēs cautio:& tūc itelliguntẽ pignora vel fideius.ff.man.si mā.§.vl.Sed videtur ꝙ remoti dicanẽ ex puinciā.s.de ele.corā.C.de pscrip.x.vel.xx.ann.l.vlti.vel vltra duas dietas.s.d rescri.nōnulli.uel vltra vnā vt.c.li.& ti.statutū.satis credere h arbitrariū iudici qs locus dicaẽ remotus.

m ¶ Capitulū.ꝙ tūc in spūalibus administrat:vt.s.ti.pri.c.vlt.& pe.

n ¶ Is.puta visitator.lxi.di.qm̄.s.ti.pri.c.vlti.s.de elec.c.is cui.

o ¶ Religiosi.etiā exēpti:ut aliqua fuerit dubitatio.& per id qđ dicit i nō exēptis.vel fuerit dubitatio q2 nō erant ppetui.& hoc est verius.

a ¶ Socij. non. n. ibi debent esse soli: qz ve soli ⁊c. ecclesiastici. iiij. vij. q. i. illud. de statu monacho. monachi. ⁊ pbatur eo ti. qõ dei timorem.

b ¶ Oriundi: qz tunc possent rõne originis: vt. s. e. i. rñ. ⁊ sicut possunt ordinare: ita ⁊ cõmẽdaticias ad ordines dare vt ibi.

Nullus episcopus. Duo facit. primo prohibet. secundo punit ibi qui vero. Do.

c ¶ Alius. puto: vel presbyter q psalmistatus cõferre possunt. lxix. dis. qm̃ .xxiij. di. psalmista.

d ¶ Infanti. s. minori. vij annorꝫ septẽnis ergo potest ꝓferre tõsuraz. xxviij. vi. de his. ⁊. lxxvij. vi. in singulis. ⁊ fac. s. de elec. et eo qõ de preben. super ⁊ qõ ibi no. Jo. an.

e ¶ Intraret. ergo minor .vij. an. põt religionem intrare: qõ verum ẽ: sed pcise nõ obligat: vt. s. õ reg. qz in insulis: ⁊. c. ad nostrã ⁊ dic vt. j. õ reg. is qui. ⁊. c. non solum. ⁊ .c. se.

f ¶ Superioris: vt. s. e. pri. i. rñso. Jo. an.

g ¶ Homini. laico: qõ apparet: qz cõfert primã tonsuram olim volebant qdam dicere q clericum alterius epi quis nõ põt ordinare: sed laicuz sic: ⁊ hoc vicebant p decr. s. e. eos q. ⁊ hoc falsum erat vt. lxxi. vi. pmatus: vbi ẽt de laico expssum erat.

h ¶ Aliene. i. nõ sue: qz ẽt si aliene essent dũmõ ⁊ sue nihilominus poterat ordinare.

i ¶ Tonsuram. p quam immunitate gaudet: ⁊ clericalis ordo cõfertur. s. de etate ⁊ quali. cum contingat. Jo. an.

k ¶ Diffinitum. qõ dic vt no. s. de conuer. coniuga. coniugatus.

l ¶ Peccauerit. de his que fi. a ma. par. ca. questuit.

m ¶ Annũ. integruz ⁊ cotinuũ. s. de elec. prouida. c. li. qd si sit bisextus dic vt no. Jo. lv. di. c. ij. ⁊ ber. s. de verb. sig. questuit.

n ¶ Duntaxat. i. tãtũmõ: ⁊ no. pro eo qõ dicit. s. e. ti. eos q. qz si ibi papa voluisset solũ illos esse pũatos a collatione ordinis quẽ iniq cõtulerũt: hoc expressisset sicut ⁊ hic fecit. ad idẽ. s. eo lras: ⁊. c. dilectus. ⁊. s. de deci. ad audientiaz ⁊ itelligo hoc vez qñ solã clericalez tõsurã ꝓtulit: alias ẽt i vlterioribus quos ꝓtulit punient per iura supradicta: ⁊. i. q. i. si qui.

o ¶ Suspensum. ipso iure: sed nunqd tonsuram licebit tũc ab alio episcopo subditis suis recipere. dic q cum hoc non reperiatur expressum non videtur sic licere.

Permittimus. Non diuiditur qz breue. Determinant p istud .c. no. p ber. s. de elec. cũ in cunctis. §. iferiora. eo. ti. c. cũ dilecti: ⁊. s. e. ti. idecoz. ⁊. c. pterea p ipz ⁊ modernos. Jo. an.

p ¶ Permittim⁹. videbat permissuz ẽt in citeriori etate: ar. a ꝓrio illi⁹ decre. s. eo. idecoz. ⁊. ar. directo illius decre. e. ti. ex rõne. ⁊ ar. a pari illius eodẽ ti. pterea. nam i decre. ex rõne dispẽsant cũ decẽnio. i decre. preterea. dispensant in ordine. ergo pari rõne in etate: vt ibi no. host. Sed ad primum dic q ar. a ꝓrio non procedit vbi reperit in iure cõtrariuz: lz alias sit fortissimum: de his que fiunt a prela. cum apostolica. in fi. sed contrariuz reperitur. s. de elec. cum in cunctis. §. inferiora. ergo nõ procedit argumẽtatio illa. ad decre. ex rõne: dico illud fuisse ex spãli mandato pape. ad decre preterea. dico valde maiuz esse pati deffectum in etate q̃ in ordinibus vt per te vides. ⁊ probatur de insti. c. ij. j. eo. li. ⁊ de preben. si pro clericis. noua sit igitur hec permissio.

q ¶ Episcopi. inferioribus credo vetituz: ⁊ fa. s. ti. pri. c. iij. i. ⁊. ij. respõso. s. de elec. cum ex eo.

r ¶ Compleuerint. No. nõ sufficit attingere sicut in episcopo. s. de elec. cum in cunctis. ⁊ in abbatissa. s. de elec. idẽnitatib⁹. i. rñ ⁊ in delegato. s. de of. deleg. cum in vicesimum: ⁊ qõ dicit hic papa de. xx. an. idem si voluisset dicere potuisset de citeriori vel vlteriori tpe. qz ista talia sunt illa de quibus dicit lex quod non oium que a principibus fiunt rõ credi potest. ff. de legi. non oium. ⁊ de hoc. s. de rescrip. si qñ: tamẽ satis eque cõcordãdo ad alia iura. de. xvi. an constituisset sicut in procuratore ad negocia dici

res ⁊ eorum socij[a] possunt a locorum diocesanis quãdiu morãt. ⁊ i ipsis prioratibus ordinari licite: lz non sint de eorum diocesibus oriundi[b].

I Dem.

¶ Episcopus seu alius inferior primam tonsuram infanti non cõfert nisi religionem intret: nec homini illitterato alteri⁹ diocesis absqz sui prelati licentia: nec etiã coniugato nisi religionem itret aut ad sacros pmoueatur legitime: alias contra faciens punitur: vt hic. b. d. Jen.

Nullus eps vel quis alius[c] infanti[d]: nisi forte religionez intraret[e]: seu illitterato: sz nec absqz sui superioris[f] licentia homini[g] diocesi aliene[h] clericalem presumat conferre tonsuraz[i]: nec etiam coniugato nisi volẽti religionẽ intrare: aut ad sacros ordines pmoueri: put est sacris canonibus diffinitum[k].

¶ Qui vero ꝓtrafecerit: vt i eo in quo peccauerit[l] puniat: p vnuz annum[m] a collatione clericalis tonsure dũtaxat[n] nouerit se suspensum[o].

Rubrica De etate ⁊ qualitate ⁊ ordine preficiendorum.

B Onifactus octauus.

¶ Episcopus dispensat cũ maiore. xx. annis in dignitatibus ⁊ personatibus non curatis: si aliud nõ obstet. b. d. Dominicus.

Permittimus[p]: vt epi[q] cum his qui. xx. annum compleuerint[r]: q dignitas vel personatus quibus aiaꝝ cura non imminet[s] valeãt obtinere: possint si aliud non obstat canonicuz[t] libere dispensare[v].

Rubrica de filijs presbyterorum ⁊ alijs illegitime natis.

B Onifacius octauus.

¶ Cum illegitime natis dispẽsat episcopi in minoribus ordinibus ⁊ beneficio sine cura: dũmodo sit tale in quo als dispensare possit: i alijs dispensatio pape requirit: si dispensatum fuerit cum aliquo qõ nõ obstante vllo defectu possit ad curatum beneficium promoueri: pretertu illius dispensationis non poterit duo beneficia insimul obtinere. Jo. and.

Si qui defectuz[x] patitur nataliuz: ex dispensatione[y] potest epi[z] licite si et aliud canonicum[τ] non obstat ad ordines pmoueri minores: ⁊ obtinere bñficium[ϑ] cui cura nõ iminet aiaꝝ: dummodo sit tale[ϰ] sup quo p ipsum episcopum valeat dispẽsari. ¶ Ad ordines quoqz maiores[a] uel beneficia super quibus neqt eps dispensare: sine di-

mus. j. de procur. q generaliter. §. vlti. ⁊ sicut de aduocato. ff. de postu. l. i. ⁊. iij. .q. vi. §. tria. ied vt predici sic placuit principi: ⁊ sufficit sic scriptum cẽ. ff. q ⁊ a quibus. pspexit. vi. q. iij. scriptum est in lege. s. de ser. c. ij. in prin.

s ¶ Non iminet. i illis ergo secus sicut ⁊ in parochialib⁹ ecclesijs. de elec. lz canon. ⁊ hoc forte voluit dicere Jo. q no. de elec. cum dilecti. q in minoribus dignitatibus simplex eps dabit veniam etatis: vel forte aliter intellexerit.

t ¶ Canonicum. qz non sunt illegitimi. nõ corpore vitiati: nec bigami: nec criminosi.

u ¶ Dispensare. sed nunqd p mouendo dispẽsat: de hoc videli. di. q in aliquo. liij. dis. si seruus. in prima glo. lxxxi. distl. si qs sine. xvi. q. i. ecclesia. de concess. preben. lras. de scis. fraternitas. ⁊ per modernos õ si. presby. veniens. de cle. cõiu. viuersis. ⁊ satis ẽ euidens ar. q p mouendo nõ dispensat: qz pumẽ p mouẽs. s. de elec. nihil ẽ. sz hic determinatum ẽ de patiẽte defectũ in etate: qd de patiente defectum in ordinibus: si eligat ad tales psonatus vel dignitates sine cura. nunqd necessaria est episcopi dispẽsatio: vel an de iure cõi ad illa tales eligi possint tenẽt Inno. Ber. cõpo. q de iure. cõi ad illas tales eligi possint. arg. a ꝓrio decre. cum in cunctis. §. inferiora. ⁊ dicit idem codẽ arg. p decre. s. e. preterea Ald. c. lx. di. p totũ respondet illa correcta contraria consuetudine: vel cum ibi dicatur i archidiaconũ non debere quẽ assumi nisi sit diaconus: in prepositum nisi sit presbyter pz illa correcta per decre. cuz in cũctis. §. inferiora. que de ordine nihil dicit ⁊ per id quod ibi dicit si moniti nõ fuerint ⁊c. ⁊ hoc no. Inno. in predicto. §. ⁊ de re iudi. cum olim. ⁊ cõpost. e. ti. dudum. i. ad decre. dudũ. ij. dicũt q idem iudiciuz est quo ad pluralitatẽ: vel allegatio fuit illa host. j. in decre. pdicta preterea. ⁊ in decre. cũ in cũctis. p quo facit qõ no. Ber. de his que fi. a ma. par. capi. ex ore in glo. qz erat. ⁊ hec opinio expressa erat indecisa ipsius decre. ex ore. ⁊ pbatur optime de elec. dudũ. i. ad id qõ dicit de capitulis. lx. dis. p totum. in quib⁹ dicit q archidiaconus diaconus ⁊ prepositus presbyter debet esse dico secundum host. ibi subaudienduz vel subdiaconus: cum in episcopum etiã possit eligi. de etate ⁊ quali. a multis.

Si qui. Sunt duo dicta. secundum ibi: ille vero. Do. Emanauit ad declarationẽ eoꝝ que no. s. eo. ti. c. pe. ⁊ vlti. Jo. an.

x ¶ Defectum. indistincte itelligo put iacet de quocũqz defectu: siue sit spurius siue adulterin⁹ vel naturalis: lz alias quo ad successiones distinguatur: nec ita de facili dispensatur cũ vno sicut cũ reliquo: ⁊ sic intelligat. s. de renũ. nisi cum pudem. §. persone vero ⁊c. est. n. dignum venia qui aliẽo vitio laborat. C. naturali. õ libe. l. legem.

y ¶ Dispensatione. nunquid promouendo dispenset: vide remissiones quas dedi. s. c. prori.

z ¶ Episcopi. in contrarium videbatur. s. eo. litteras. vbi papa cum talibus in clericatu dispensat. sed ratio est: qz petitum fuit a papa. nam ⁊ episcopus poterat vt no. Ber. s. eo. ti. c. vlti.

τ ¶ Canonicum. facit quod dicit. s. c. prori.

ϑ ¶ Beneficium. intelligo simplex: qz in personatu vel dignitate etiam sine cura: vt. s. c. prori. non credo q dispensare possint: ad hoc in eo. ti. ⁊ de preben. c. vlti. ⁊ de hoc de elec. dudum. ij.

ϰ ¶ Tale qz non paternũ imediate sup quo nõ põt eps ẽt cũ legitimo dispẽsare fm vin. s. e. ex tua. Gof. in sũma hui⁹ ti. §. circa aliud. bar. bri. lvi. di. i summa ber. ⁊. p. de sam. in predicta decre. ex tua. ⁊ Inno. eo. ti. c. vlt. fm Jo. q hoc no. .lvi. di. i summa. ⁊ tan. i dicta decre. sz dicit vin. q si tũ esset eps hoc facere non auderet. gof. s. de elec. inotuit. Ray. i summa hui⁹ ti. ⁊ host. i dicta decre. tenẽt ꝓriuz. ad decre. pe. s. eo. ti. rñdent q de illegitimo loqtur. õ tali forte bñficio loq voluit hec lra vel intelligas de bñficio qõ habeat ecclesiã curatã annexã: ad hoc .j. de preben. sup eo. vel de bñficio qõ ex pũilegio ꝓsuetudie vel statuto regrat sacrum ordinem: qz cum in ordine tali dispensare non possit. ergo nec in beneficio qõ illum ordinem regrit: de cõsti. translato. i. q. iij. si qs obiecerit: ⁊. c. si qs pbẽdas: ⁊ est si. qõ dicit. s. de rescrip. si eo tempore.

a ¶ Maiores. hoc intellige de seculari clerico nam in regulari secus est: qz iure etatis promouet ad sacros. s. e. ti. c. i. lvi. di. c. i. ⁊. c. nasci. ⁊ hoc tenet. Jo. lvi. dis.